

Norsk Ornitologisk Forening (NOF)

Sandgata 30 B
N-7012 Trondheim

e-post: nof@birdlife.no internett: www.birdlife.no

Telefon: (+ 47) 73 84 16 40
Bankgiro: 4358.50.12840
Org. nr.: 970 089 748 NVA

Nordlands Fylkeskommune ved Ketil Olsen
Fylkeshuset
8084 Bodø
post@nfk.no

Deres ref.
15/55857

Deres kontaktperson
Ketil Olsen

Vår ref.
2016-558/420.5

Vår kontaktperson
Martin Eggen

Dato
30.03.2016

Søknad fra Gigante Offshore AS om ny oppdrettslokalitet ved Fugløya - Kommentarer til rådmannen i Gildeskåls innstilling, vedtatt av kommunestyret 12.02.2016

Vi viser til rådmannen i Gildeskåls innstilling til vedtak i konsesjonsbehandlingssøknaden rundt Gigante Offshore AS søknad om oppdrettslokalitet ved Fugløya. NOF (sentralt) og NOF, Sør-Salten lokallag har tidligere levert separate høringssvar i denne saken. Vi velger her å sende kommentarer til rådmannens innstilling samlet.

I rådmannens innstilling, vedtatt i plan- og eiendomsutvalget 12.02.2016, tilrådes det å gi konsesjon til omsøkt oppdrettsanlegg. Anbefalingen lyder som følger: «Rådmannen vil anbefale at det gis tillatelse til prosjektet som omsøkt, men på visse vilkår som skal hindre at tiltaket får store negative konsekvenser for lundefugl og gytefeltene i området. Kommunen bør be fylkeskommunen om å stille krav om at søker bekoster ny kartlegging av lundekolonien og gytefeltene i området. Dette bør skje snarest og helst inneværende år. Ny undersøkelse bør foretas etter at anlegget har vært i produksjon i f.eks 3 år. Resultatet bør få konsekvenser for videre drift.

I bakgrunnsdokumentet for innstillingen kommer det frem følgende: «A23 ligger like utenfor Fugløya naturreservat. Lunden er på rødlista som en truet art. Data fra det Nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl indikerer for perioden 1980-2009 en bestandsnedgang på nær 50 % i Norskehavet. Man antar en bestandsnedgang i intervallet 30 - 50 % for hele perioden 1965-2014. Dette gjør at kommunen har et særskilt ansvar for å søke å bevare arten.

Som det framgår av uttalelsene fra NOF, befinner den omsøkte lokaliteten seg midt i lundefuglens funksjonsområde. Selv om vi ikke har oppdaterte data om utvikling av kolonien på Fugløya, er det grunn til å tro at det har vært en sterk nedgang også her. Det er alltid usikkerhet knyttet til hvor stor påvirkning et nytt tiltak vil ha i et område/for en art. Rådmannen mener at hensynet til en truet art bør veie tungt når søknaden vurderes. Her kan kommunen be fylkeskommunen sette vilkår om ny kartlegging av lundebestanden, samt en kontroll når anlegget har vært i drift noen år.»

Kommentar til innstilling:

Denne søknaden burde allerede fra staten om vært avvist, og søker burde vært veiledet til å søke om konsesjon i et område lengre vekk fra et verneområde opprettet for å beskytte en art med stor forvaltningsmessig verdi. Lundens funksjonsområde og ungenes ferdsel ut på sjøen omfatter et større areal enn reservatet gir beskyttelse til. Naturmangfoldloven § 5 om forvaltningsmålene for arter settes her under press, og en tillatelse vil være i strid med aktsomhetsplikten i § 6. Akvakulturlovens §10 (miljønorm) sier at «*akvakultur skal etableres, drives og avvikles på en miljømessig forsvarlig måte*».

Det er prisverdig at Gildeskål kommune fremhever at hensynet til lunden som en truet art skal veie tungt. Dette er her selvsagt, gitt artens situasjon nasjonalt og internasjonalt. Lunden er plassert i kategori sårbar (VU) på Artsdatabankens nasjonale rødliste og Verdens naturvernunionens (UICN) internasjonale rødliste. Lundekolonier nært kysten kan vise seg å være av ekstra stor verdi når nå lundens livsbetingelser ser ut til å være i endring. Kystnære kolonier vil kunne ha en større grad av hekkesuksess, fordi fuglene her har flere alternativer for næring enn kolonier som mer ensidig henter næringen i pelagisk farvann. Dette viser SEAPOP-prosjektet, som overvåker norske sjøfuglforekomster.

Vi kjenner ikke bestanden ved Fugløy i detalj, og en ny telling er ønskelig (Tycho A.-Nilssen pers. medd.). Dette er krevende ved lokaliteten av ulike årsaker. Oppfølgende tellinger bør gjøres over flere sesonger for å kunne si noe sikkert om bestandsutviklingen, og årsakene til endringer vil det nok likevel være tilnærmet umulig å si noe om uten et større overvåkningsprosjekt ved lokaliteten. Lunden er en fugl som lever lenge, med varierende hekkesuksess fra år til år. Den lever ute på det åpne havet når den ikke er ved hekkekoloniene, og påvirkes av en rekke miljøfaktorer gjennom hele året. Rådmannens forslag fremstår som lite hensiktsmessig for å vurdere effekten en oppdrettskonsesjon vil ha på bestanden. En overvåkning av endringer i arealbruken ved lokaliteten gjennom nøye overvåkning manuelt eller digitalt er nok likevel mulig. Lundens situasjon i Norge og verden forøvrig er dessverre slik at det vil være sterkt i strid med alle føringer i naturmangfoldloven og internasjonale forpliktelser om man tillater en slik konsesjon for å forske på konsekvensene.

Det er ønskelig med bedre overvåkning av kolonien på Fugløy, der også arealbruk inngår. Dette må gjøres uavhengig av konsesjonssøknaden til dette oppdrettsanlegget, og ikke brukes som argument for å gi konsesjon. Her er det viktig å påpeke at en telling eller overvåking ikke er å anse som et avbøtende tiltak. Med den kunnskapen som finnes i dag, der omsøkt areal ligger midt i det området lunden hyppigst bruker før innflygning til kolonien, vil en plassering av oppdrettsanlegget være den verst tenkelige. 11.000 fugler er talt opp på sjøen ved der anlegget er tenkt plassert (telling på foto, Magnar Fagerli pers. medd.). Ungene til lunden hopper også på sjøen her, og den kunnskapen vi har tilsier at arealbeslaget og ferdsel vil påvirke kolonien negativt. Det er i 1,4-1,5 kilometer fra bergveggen i reservatet til den planlagte 300 meter lange tuben for oddrett, med eventuelt andre fysiske hindringer rundt.

NINA-rapport 1199 «Effekter av forstyrrelser på fugl og pattedyr fra akvakulturanlegg i sjø – en litteraturstudie» er nettopp publisert, og viser at fysiske installasjoner og ferdsel til og fra oppdrettsanlegg har vært et underkommunisert problem.

Det er en direkte arealkonflikt mellom plassering av oppdrettsanlegget og lundekolonien på Fugløya. Vi krever om at man finner et annet område for aktiviteten, som ikke er i konflikt med nasjonale og internasjonale naturverdier.

Kjetil Aa. Solbakken

Kjetil Aa. Solbakken
Generalsekretær NOF

Marianne Hegge Skogsholm (sign.)
Leder NOF Sør-Salten lokallag

KOPI:
Gildeskål kommune
Fylkesmannen i Nordland